

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਲਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂਬੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

8. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਹੈ। 500

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।
ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4423।

20 ਮਾਰਚ 1982

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)-ਸੈਕਸ਼ਨ 27(1) ਅਤੇ (6)-ਸੈਕਸ਼ਨ 27(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ—ਸੈਕਸ਼ਨ 27 (1) ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ 6)—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 27(6) ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ 'ਸ਼ਾਲ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ—ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ; ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ; ; ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ; ਕੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਇਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੱਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਰਜਿਸਟਰਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹਰਮੇਟਿਕਲੀ ਸੀਲਬੰਦ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹਨ। ਮੂਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਸਿਰਫ਼ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਣਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ, ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਏ ਇੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਭਿਆਸ ਧਾਰਾ 27 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਟਿਆਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 (6) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਏ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਗੈਰ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਕਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਅਠੀਠ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੰਡ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 (6) ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ, ਜੇਕਰ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਪੂਰਵ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਰਘਟਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। (ਧਾਰਾ 6, 7, 10, 13, 21 ਅਤੇ 22)।

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ' ਅਤੇ ਹੋਰ, 1964 ਸੀ.ਐਲ.ਜੇ. 157.

ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। 1977 ਸੀ. ਐਲ-ਜੇ. 249. ਓਵਰ-ਸ਼ਾਸਨ.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ :-

(a) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(b) ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਪੀ-1 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼।

(c) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

- (d) P-1 ਅਤੇ 3 ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (e) ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (f) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

P-1 P. 3 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

1. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐੱਸ. ਮੱਤੋਵਾਲ ।
ਐਮਜੇਐਸ ਸੇਠੀ, ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜ ਲਈ।
ਐਮਐਸ ਬੇਦੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੋੜੇ ਗਏ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ

2. ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਸ. 27 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਇਹ ਰੀੜ੍ਹ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ.

3. ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਠੱਠਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੇਵਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ - ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26(1) (ਬੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਤਰਨਤਾਰਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1),—ਰਾਈਡ ਐਂਕਚਰ ਪੀ. 1, ਮਿਤੀ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 21 ਅਗਸਤ, 1981 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, - ਆਰਡਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 3 ਦੁਆਰਾ।

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27(6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਆਦਿ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਆਧਾਰ ਵੀ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ,

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸ਼੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੀਮਾਈਡਰ ਦੇ ਨਾਲ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਘੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਇਨਾਂਸਿੰਗ ਬੈਂਕ, ਅਰਥਾਤ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬੈਂਕ ਨੂੰ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਉਕਤ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ*-ਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 (6) ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਸ਼ਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਧਾਰਾ 27(6) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿ- ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, (2)।

6. Ine\Unetably thedmode cof,t or the!(S. 27 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਜ਼ਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ 27 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ-

“ਐਸ. 27. (1) ਜੇਕਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੱਸਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ -

- (a) ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ;
- (b) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਓ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਭਰੋ ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ;

(1) 1964 ਕਰ. ਐਲਜੇ 157

(2) 1977 ਕਰ. ਐਲਜੇ 249 ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।

- (4) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
- (5) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।
- (6) ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਉਸ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਣੀ ਹੈ।
- (7) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਡੂੰਘੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂ, ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਾਰਥਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। , ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਡਾ. (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ*, (3) ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ : -

"* # * rph e var i ous ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1976 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੈਰੀ. 69.

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਇਸਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7. ਹੁਣ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 27, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੱਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ,

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਇਹ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹਰਮੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਲਬੰਦ ਵਿਭਾਜਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ - ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਿਣਾਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਉਸਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਮੱਗਰੀ ਉਪਬੰਧ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਣੀ ਹੈ।^{1^}

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉਪਬੰਧ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਸਾਰਥਿਕ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੂਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਇਸ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

9. ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲੋਸ ਹੈ) ਦੀ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗੌਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਟਿਕਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :-

- (i) ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ;

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

- (ii) ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ;
- (iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
- (iv) ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ।

ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਸਿਰਫ਼ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਹੈ।

10. ਹੁਣ Now2 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ■ ਉਪ-ਭਾਗ(6)rcit2 ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ■ ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਤੱਥ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਣਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ . ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਏ ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 27(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਜਵਾਬ **ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ** 'ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

11. ਅਗੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੈ Ethei ਪੂਰਵ ਐਲਜਨਾਲਿਸਿਸੇਰੀ ਸੈਕਸ਼ਨ(■)27 (1) ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ. ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਬੈਂਕ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਲਗਾਤਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਰਾਏ ਕਨੂੰਨੀ dui ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੀ

ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ P. 1 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਚੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

12. ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਜੋਂ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਚਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਵੀਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਲਾ, ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਬੈਰਲ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 27 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਰਾਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

13. ਫਿਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 (6) ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲੀ-ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਜਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਕਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਥਰਫੋਰ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੀਟੋ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

14. ਸਹਾਇਕ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 27(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਬੈਂਕ ਨੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਜੇਕਰ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੰਗਾਮੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੱਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੰਡ ਟੋਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ AIR 1955 SC 233)। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੱਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ (5) ਵਿੱਚ, ਅਨੁਛੇਦ 520 (3) (ਸੀ) ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸੀ। ਇਲਾਬੇਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਐਲੀ 'ਤੇ ਖਾਸ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਮੌਰੈਡਿਨ (6), ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਵਿਦਨਾਥ ਖੇਮਕਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ (7), ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ:-

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਧਾਰਾ 320(3) (ci) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ

(4) ਏਆਈਆਰ 1979 ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੈਰੀ. 61.

(5) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 912.

(6) 1917 AC 170

(7) 1945 FCR 99

ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ...”।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ **LI** ¹ *tiazarmal KathiaDa* ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਕਲ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਪਟਿਆਲਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (5) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ: -

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। **ਡਿਊਟੀ** ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤਰਕ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਈਨ, ਇਸ ਲਈ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ। * - ੲੳ'

17. ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ ਮੱਤੋਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪੀਸੀ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਨਾਇਡੂ, ਗੋਵਿੰਦਰਾਜੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (9) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇੱਕ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਏਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਮਦਰਾਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ- ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64, 65 ਅਤੇ 66 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ

(8) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 200

(9) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 992.

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ) ਜਿਥੈਟਿਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1 ^dbe>ethe।€ਸਹੀ:t

ਧਾਰਾ 72 ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜੋ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਕੰਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤਤਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ-ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ

Kar, tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhwalia, C.J.)

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ
-----।

ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 (1) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਸਿਮੀ - ਲਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। P. S- ਕਾਜਗੋਪਾਲ ਨਿਆਫੂ, ਗੋਵਿੰਦਰਾਜੂਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ, (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਭਾਵੇਂ ਵਿੱਤੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਹੋਈ ਹੈ। ਰਿਮੋਟਲੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਾਰਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 64, 65 ਅਤੇ 66 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 72 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਇਨ ਬਨਾਮ ਲੈਦਰਨ (10) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਬਾਲਸ਼ਰੀ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਥਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ, ਕਿ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਰਕਪੂਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਣ. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (11) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) 1901 AC 495

(11) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 647

ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵਾਕ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ।

18. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀ ਕੇ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (12) ਰਾਹੀਂ ਐਮਪੀ ਦੀ ਰਾਧੋਸ਼ਿਆਮ, ਸ਼ਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੋਵਾਲ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਡਿੱਗੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ, ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਬਜ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਰਾਧੋਸ਼ਿਆਮ ਸ਼ਰਮਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹੀ 'ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

19. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ, ਜ਼ਰੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਟਰਾਰ ਰਾਜ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਢਲਾ ਨੁਕਤਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ 'ਮਸ਼ਵਰੇ' ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ

(12) 1970 ਸਹਿਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਫੈਸਲੇ 190.

ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਿਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ '27 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

20. . ਜਗ. ਜ਼ਰੀਰ' ਸਿੰਘ ਦਾ ਈ ਕੇਸ^{ਪੀ (ਸੁਪਰਾ) ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ} ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵੀ 'ਹੋਣਾ' ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

21. ਇਸ ਲਈ ਆਊਟ-ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕ. 27 (6) ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ।

22. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 27(6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ 'ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 (6) ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

Kar,tar Singh and others v. State of Punjab and others
(S. S- Sandhawalia, C.J.)

ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

23. ਹਿਸਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ-2 ਵਿਚਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਟਾਈਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 2, 4 ਅਤੇ 6 (ii) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਸੀਖਿਆ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ 'ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਲੇਖ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ P/1 ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

24. ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ - ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 6. ਉਪ ਪੈਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27(6) ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੱਕਾ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੋ-ਲਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਫਾਇਨਾਂਸਿੰਗ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਤਾਵਿਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਪਗਨ ਐਡ ਆਰਡਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ P/1 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ., -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ